

Boris Petrović

03.09.2026. 20:29
Viewed: 560 times

„Dva jarca“ i „Dve koze“ basna po Dositeju Obradoviću

Kroz basne "Dva jarca" i "Dve koze" te dramatizaciju sukoba na "brvnu", učenici analiziraju uzroke i posljedice konflikta i uče vrijednost dogovora nasuprot tvrdoglavosti.

Tags

2. razred - Razredna nastava

Organizacijski oblik nastave

2. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 min

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

Srpski jezik i književnost

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Učenici razumiju sadržaj basni, uočavaju problem, tok radnje i ishod, analiziraju uzroke i posljedice sukoba, porede ponašanje likova i izvode pouku, te prepoznaju emocije i promišljaju o odgovornom rješavanju konflikta kroz saradnju i dijalog.

Ishodi učenja i poučavanja:
Učenik/učenica:

- razumije sadržaj basni, uočava problem, tok radnje i ishod
- analizira uzroke i posljedice sukoba
- poredi ponašanje likova i izvodi pouku
- prepoznaje emocije i promišlja o odgovornom rješavanju konflikta kroz saradnju i dijalog

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Problem sa mosta

Na početku časa učitelj organizuje učenike da sjede u krugu. U središtu učionice postavlja dvije male drvene klupice jednu iza druge koje simbolizuju brvno, a ispod njih plave plastične obruče koje predstavljaju vodu. Učitelj najavljuje da će pokušati da riješe jedan „problem sa mosta". Poziva dva učenika da krenu istovremeno sa suprotnih strana preko klupica. Kada se nađu na sredini i zastanu, učitelj zaustavlja situaciju i postavlja pitanja: Šta se sada događa? Koji je problem? Kako se osjećate kada neko ne želi da se pomjeri? Šta bi moglo spriječiti da neko „upadne u vodu"? Nakon kratkog razgovora učitelj izražajno čita basnu „Dva jarca". Zadržava se na tonu sukoba i naglašava trenutak sudara. U razgovoru vodi učenike da uoče kako se sukob razvija, koje riječi ga podstiču i kakav je ishod. Postavlja pitanja: Da li je neko pobijedio? Šta je bio uzrok pada u vodu? Da li je tvrdoglavost donijela rješenje ili štetu?

Aktivnost 2 – Basna "Dve koze"

Zatim učitelj čita basnu „Dve koze". Učenici slušaju, a potom nekoliko njih čita naglas. Učitelj usmjerava pažnju na razliku u ponašanju likova. Postavlja pitanja: Šta su koze prvo uradile? Zašto su zastale? Šta znači kada neko legne da bi drugi prošao? Da li je to slabost ili mudrost? Učenici porede dvije situacije i zaključuju kako drugačija odluka vodi drugačijem ishodu.

Aktivnost 3 – Grupni rad: Jarac, Koza, Brvno, Staza

Učitelj priprema kartice sa sličicama: jarac, koza, brvno, staza. Svaki učenik izvlači jednu karticu iz kutije i prema sličici odlazi u svoju grupu. Učitelj objašnjava da svaka grupa radi dva zadatka: prvi je razgovorni, drugi je crtanje loga grupe koji će se zalijepiti na tablu. Grupa „Jarac". Smislite kratak dijalog dva jarca prije sudara: kako su mogli riješiti situaciju bez svađe? Nacrtajte logo jarca koji bira dogovor, ne sudar. Grupa „Koza". Objasnite šta je bilo presudno da koze prođu bezbjedno.

Nacrtajte logo koze kao simbol pametnog dogovora. Grupa „Brvno". Napišite jednu poruku koju bi „brvno" reklo jarcima. Nacrtajte logo brvna kao znak opreza i dogovora. Grupa „Staza". Smislite tri pravila ponašanja na uskom putu. Nacrtajte logo staze kao simbol sigurnog prolaska. Na kraju izvjestioci ukratko iznose zaključke (zadatak 1), a zatim lijepe logo grupe na tablu i kažu šta on predstavlja.

Aktivnost 4 – Dramatizacija basni

Učitelj spaja grupe u dva izvođačka tima: grupa „Jarac" i grupa „Brvno" zajedno pripremaju i izvode kratku dramatizaciju basne „Dva jarca", koristeći klupice kao brvno i plave vreće kao vodu. U izvedbi se čuje dijalog, jasno se prikazuje nastanak sukoba i posljedica njihovog izbora. Nakon toga grupa „Koza" i grupa „Staza" zajedno dramatizuju basnu „Dve koze", pri čemu se naglašava zaustavljanje, promišljanje i dogovor kao put do bezbjednog rješenja. Učitelj posmatra i nakon svake dramatizacije postavlja pitanja: Koji trenutak je bio presudan? Šta je pomoglo da se sukob smiri ili da do njega uopšte ne dođe? Kako bi se učenici osjećali da su na mjestu likova?

Aktivnost 5 – Zaključak i refleksija

U završnom dijelu časa učenici se vraćaju u krug oko improvizovanog brvna. Učitelj ih vodi ka zajedničkom zaključku bez nametanja pouke. Pita: Šta danas biramo – sudar ili dogovor? Kako možemo primijeniti ovu pouku u učionici, na odmoru, kod kuće? Učenici zapisuju pouku u svesku i kratko reflektuju o tome šta su naučili o sukobu, ali i o sebi.

Potrebni resursi

- Drvene klupice
- Plastični obruči
- Kartice sa sličicama
- Pribor za crtanje

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Metoda rada na tekstu

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Lesson plan - Elementary school